

A homília: a megújulás és a növekedés forrása

OLI, 2023. november 27.

Török Csaba

1. Az igehirdetés kontextusa

- „Nem a magaméból“**
  - Krisztus evangéliuma**
  - személyességünk megélése abban, ami nem a mi tulajdonunk**
- Az evangélium hirdetésének elsődleges alanya maga a nép**
- A pap sajátos felszenteltsége az igehirdetésre (hirdetés–hit–tanítás–megélés)**

„Újítsuk meg a prédikációba vetett bizalmunkat, mely azon a meggyőződésen alapul, hogy maga Isten akarja elérni a többieket a prédikátor által, s hogy ő terjeszti ki a hatalmát az emberi szó által. Szent Pál határozottan beszél az igehirdetés szükségességéről, mert az Úr a többieket a mi szavunkkal is el akarja érni (vö. Róm 10,14-17). A mi Urunk is a szóval hódította meg a nép szívét.”

2. A homília

- a fogalom pontos megértéséhez: a liturgia kontextusa és a tárgy kivételessége**
- a beszéd a liturgiában**
  - terjedelem és stílus a liturgia egészének ritmusában**
  - harmónia vagy diszharmónia?**
  - a pap individualitásának előtérbe törése rombolhatja az igehidetést**

Anyai beszélgetés

- Kialakult negatív gyakorlatok (oktatás és kioktatás, filozófiai eszmefuttatás, programbeszéd, stíluszavar, szereplés és show-műsor)
- Mélyen fekvő negatív beidegződés: ne valami *ellen* hirdessük az evangéliumot, hanem értéket mondjunk ki benne örömmel!
- Előfeltétel: a fül és a szív a népnél legyen!

Szíveket lánggra lobbantó szavak

- A hit nem életidegen, részkérdésekre válaszol, hanem az egész emberhez szól
  - XVI. Benedek, *Porta fidei*
  - Ferenc, *Lumen fidei*
- Minta: emmauszi tanítványok (a teljes Írásból elmagyarázta, ami rá vonatkozott – Lk 24)
- Cél: nem ismeretközlés, hanem az Evangéliumból fakadó élet

3. A prédikáció előkészítése

Az igazság szolgálata

- Megragadható, objektív, az egyház hitét tükröző tartalom kell!
- Egyértelmű tanúságtétel az igazságról (vö. Jn 19)
- Klasszikus út: *lectio divina*
  - interpretatio–meditatio–translatio* (vö. *Divino afflante Spiritu*)
  - út az objektivitástól a szubjektivitás felé

„A cél nem az, hogy egy szöveg minden apró részletét megértsük; sokkal fontosabb felfedezni, hogy mi az az *elsődleges* üzenet, amely strukturálja és egyesíti a szöveget. Ha a prédikátor nem teszi meg ezt az erőfeszítést, előfordulhat, hogy prédikációjának sem lesz egysége és rendje; beszéde tagolatlan eszmék összességévé válik, melyek nem lesznek képesek megindítani a többieket.”

A szó személyessé tétele

- A pap teljes személye a szentségben: eszköz és csatorna
- A külsődlegesség hitbeli veszélyei (vö. Jézus gyakorlata)
- A rosszul értett személyesség zsákutcája (önboncolgatás)

**„Nem azt várják tőlünk, hogy szeplőtelenek
legyünk, hanem azt, hogy növekedésben
legyünk, hogy éljen bennünk a vágy az
előbbre jutásra az evangélium útján, és ne
hagyjuk erőtlenül lehanyatlani a kezünket.
Elengedhetetlen, hogy a prédikáló bizonyos
legyen abban: Isten szereti őt, Jézus Krisztus
üdvözítette őt, s mindig az ő szeretetéé az
utolsó szó.”**

Lelki szentírás-olvasás

- Kiindulópont: a betű szerinti értelem (hogy ne belemagyarázzunk a szövegbe)**
- A szövegnek üzenete, *logosza* van, ezt kell feltárnunk**
- Törekvés az Úr személyes meghallására**
- Mi az a lépés, amire indít engem az adott textus?**

„Uram, mit mond nekem ez a szöveg? Mit akarsz megváltoztatni az életemben ezzel az üzenettel? Mi zavar engem ebben a szövegben? Miért nem érdekel ez engem? Mi tetszik benne? Mi ösztönöz ebben a szóban? Mi vonz benne? És miért vonz?.”

-EG 153

A nép meghallgatása

- A prédikátor egyszerre a szó és a nép szemlélője
- Vallásos és lelkipásztori aggodás a népért (nem tetszéskeresés)
- Az idők jeleinek az olvasása és a megkülönböztetés gyakorlása
- Kifejleszteni az érzékenységet, hogy a szónak köze van az életünkhöz

„Ne feledjük, hogy *soha nem kell válaszolni olyan kérdésekre, amelyeket senki nem tesz fel*; az sem helyes, ha az érdeklődés felkeltése céljából hírműsört kínálunk: erre ott vannak a televízióműsorok.”

-EG 155

Pedagógiai eszközök

- „Egy gondolat, egy érzés, egy kép” (EG 157)
- VI. Pál: legyen „egyszerű, világos, közvetlen és érthető” (vö. EG 158)
  - nyelvezet
  - szerkezet
  - logika
- Pozitív nyelvezet fontossága

**„Egy pozitív prédikáció mindig reményt
ébreszt, a jövő felé irányít, nem hagy a
negatívumok fogságában. Milyen jó, ha a
papok, a diakónusok és a világiak
rendszeresen összejönnek, hogy közösen
találják meg az eszközöket, melyek vonzóbbá
teszik a prédikációt!”**